Министарство просвете Републике Србије
Друштво математичара Србије

19. СРПСКА МАТЕМАТИЧКА ОЛИМПИЈАДА УЧЕНИКА ОСНОВНИХ ШКОЛА

Београд, 23. мај 2026.

1. Нека су x, y, z позитивни реални бројеви. Доказати да важи неједнакост

$$\frac{x}{x^2y+z}+\frac{y}{y^2z+x}+\frac{z}{z^2x+y}\leqslant\frac{1}{2}\left(\frac{1}{x}+\frac{1}{y}+\frac{1}{z}\right).$$

Када важи једнакост?

2. Нека је $ABCD$ паралелограм са оштрим угловима у теменима A и C. Означимо са E и F редом подножја висина из темена B и D у троуглу BCD. Доказати да је права одређена центрима описаних кружница троуглова ABD и CEF паралелна правој AC.

3. Одредити најмањи природан број s за који постоје природни бројеви a, b и c такви да је $ab+s$ степен броја c, $bc+s$ степен броја a, $ca+s$ степен броја b.
Напомена: Степен броја a је произвољан број облика a^m, где је $m \in \mathbb{N}$.

4. Нека је n природан број. Посматрајмо таблу димензија $2^n \times 2^n$ састављену од јединичних квадратића, при чему су редови и колоне нумерисани од 1 до 2^n (одозго надоле и слева надесно). Посматрајмо таблу B која се састоји од свих поља у i-том реду и j-тој колони таквих да важи $2^{n-1}+2 \leqslant i+j \leqslant 3\cdot 2^{n-1}$. На слици испод дат је пример табле B за $n=3$. Колики је минималан број:

(а) квадрата; (б) правоугаоника;

потребан да се табла B потпуно поплоча (без преклапања)?

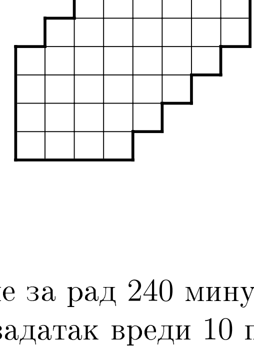

Време за рад 240 минута.
Сваки задатак вреди 10 поена.